

Ettevõtluse konkurentsivõime tugevdamine

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: 2020 II taotlusvoorus võetakse vastu ainult investeeringutoetuse taotlusi, sealjuures vaid tootmiseks, teenuste osutamiseks või turustamiseks otseselt vajalike uute seadmete ja masinate, s.h. mootorsõidukite ostmiseks ja paigaldamiseks; projekti otseseks elluviimiseks vahetult vajaliku infotehnoloogia riist- ja tarkvara soetamiseks; käsitöötoodete valmistamiseks töövahendite (tööriistade) ostmise. Meetmelehel on eemaldatud investeeringutoetuse ehitamise, renoveerimise ja rekonstrueerimisega ning teadmussiirde ja ühisprojektidega seotud informatsioon.

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Raplamaa majanduse ressurside parem kasutuselevõtt vajab uuringuid kui ka täiendavaid investeeringuid. Eeskätt väikeettevõtetel napib vahendeid tootmishoonete ehitamiseks ning seadmete soetamiseks, uued arenevad firmad vajavad lisaks investeeringutele ka nõustamist ja koolitust. Raplamaal on kiiresti arenemas loomemajanduse ja infotehnoloogia-alased uusettevõtted, kes loovad kõrgemat lisandväärtust. Sellised ettevõtted vajavad toetusi, näiteks loomemajanduse keskuste rajamiseks. Kohapeal töödeldakse ja väärustatakse suhteliselt väike osa põllumajandussaadustest. Toetamist vajab kohaliku toidu tootmise arendamine, s.h on investeeringud väike-toidutootmise ettevõtetesse. Raplamaa tooted on kaubamärgina (brändina) vähe tuntud, arenemisjärgus on otseturundus ja lühikese tarneahela loomine, mis vajavad niihästi investeeringu- kui ka arendus-turundustegevuse toetust. Vajalik on anda arendustoetust maakonna toodete ühtse kaubamärgi alla viimise taoliste algatusele. Toetada on vaja ettevõtjate ühist messi- ja näitusel osalemist oma ekspositsiooniga. Raplamaa maaturismis puudub terviklik lähenemine piirkonna külastusväärtustele. Sel alal on vajalik toetada ettevõtjate, küla- ja asumiseltside ja KOV-de vahelist koostööd piirkonnale eripäraste turismitoodete väljatöötamiseks ja ühisturundamiseks. Raplamaa noortele on vaja läbi viia süstemaatilisi üritusi, mis innustavad noori tegelema ettevõtlusega, vajalik on koolitada ettevõtjaks saamist.

Strateegia meetme eesmärk: Raplamaal on innovaatiline ettevõtlus, mis kasutab piirkonna eripära ja kohalikke ressursse. Uudse ettevõtlusharuna arendab loome- ja IT valdkonnal põhinev teenusemajandus, mis annab võimaluse kaugtööks ning ja annab olulist lisandväärtust.

Toetatavad tegevused: Investeeringutoetuse projektide puhul:

üldpõhimõte: Toetatakse Rapla maakonnas registreeritud ja tegutsevate ettevõtete (sealhulgas ka FIEde) investeeringuid, mis paiknevad püsivalt Raplamaa Partnerluskogu tegevuspiirkonnas (v.a. sõidukid ja teisaldatavad seadmed teenuse osutamiseks)

1. Toetatavad tegevused on:

1.1 tootmiseks, teenuste osutamiseks või turustamiseks otseselt vajalike uute seadmete ja masinate, s.h. mootorsõidukite ostmise ja paigaldamine;

1.2 projekti otseseks elluviimiseks vahetult vajaliku infotehnoloogia riist- ja tarkvara soetamine;

1.3 käsitöötoodete valmistamiseks töövahendite (tööriistade) ostmise.

2. Mittetoetatavad tegevused:

Üldpõhimõte: Raplamaa Partnerluskogu ei toeta ettevõtlust tegevusvaldkondades, mis saavad toetust muudest fondidest ja programmidest või mis ei ole otseselt käsitletav maaettevõtlusena.

Ei toetata projektide taotlusi ettevõtluse investeeringuteks ja koolitusteks järgmistel aladel:

- 2.1 põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (EMTAK 2008 jagu A);
- 2.2 mäetööstus (EMTAK 2008 jagu B);
- 2.3 elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine (EMTAK 2008 jagu D);
- 2.4 veevarustus; kanalisatsioon (EMTAK 2008 jagu E (välja arvatud väikesed infrastruktuuri objektid tootmishoonete juurde)
- 2.5 veondus ja laondus (välja arvatud nn. lühikese tarneahela projektid) (EMTAK 2008 jagu H);
- 2.6 hulgi- ja jaekaubandus (EMTAK 2008 jagu G), Märkus: Erandina toetatakse investeeringuid külapoodidesse, talupoodidesse, maa-apteekidesse, kohaliku käsitöötoodete kauplustesse. Külapoe all mõistetakse Eesti haldusjaotuse kohaselt külades paiknevaid kauplusi. Talupoe all mõistetakse eeskätt kohalike põllumajandustootjate ja kohalike käsitöölise toodanguga kauplevaid kauplusi, kusjuures kohalik toodang peab moodustama suurema osa kaupade sortimendist. Kohaliku toote all mõistetakse eelistatavalt Raplamaal, aga ka üldiselt Eestis valmistatud kaupa.
- 2.7 kinnisvara arenduse tegevus (EMTAK 2008 jagu L);
- 2.8 tubakatoodete (EMTAK 2008 jagu C 12) ja kange alkoholi tootmine (EMTAK 2008 jagu C 1101);
- 2.9 hasartmängude ja kihlvedude korraldamine (EMTAK 2008 jagu R 920);
- 2.10 finants- ja kindlustustegevus (EMTAK 2008 jagu K);
- 2.11 juriidilised toimingud ja arvepidamine (EMTAK 2008 jagu M 69) ja peakontorite tegevus ning juhtimisalane nõustamine (EMTAK jagu M 70);
- 2.12 muu koolitus (EMTAK 2008 jagu P 855);
- 2.13 ei toetata pereelamutesse tehtavaid investeeringuid, s.t. pererahva igapäevase kasutuses olevasse või edaspidi igapäevase eluasemena kasutusele tulevasse hoonesse peremajutuse majutustubade, büroorumide, jmt. ehitamist, samuti abihoonete-, kõrvalhoonte, kasvuhoonete ehitamist.

Käesolevas voorus ei eraldata toetust teadmussiirde projektidele ning järgmistele investeeringutele: tootmiseks, teenuste osutamiseks või lühikese tarneahela turustuseks vajalike ruumide ehitamine, renoveerimine ja rekonstrueerimine; projekti objektide (tootmis- ja teenindushoonete) ehitamise ja kasutamise vahetult seotud väikesemahuliste infrastruktuuri objektide (vee- ja kanalisatsiooni trassid, elektrisüsteemid-paigaldised, juurdepääsuteed jne) väljaehitamine; ehituseks vajalik tehniline projekteerimine; ehituse omanikujärelevalve kulud.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Vastavalt maaelu ministri määrusele 23.10.2015 Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER projektitoetus § 27

3.1. Projektitoetust võib taotleda strateegia rakendamise toetust saanud tegevuspiirkonnas tegutsev ettevõtja sh FIE (edaspidi koos projektitoetuse taotleja).

3.2. Projektitoetuse taotleja vastab projektitoetuse saamiseks esitatavatele nõuetele, kui:

3.2.1 ta vastab asjakohases maaeluministri määruuses toetuse taotlejale sätestatud nõuetele, kui strateegia meede vastab arengukavas nimetatud meetmele. Muudel juhtudel peab projektitoetuse taotleja vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013

III jaotise I peatükis nimetatud taotleja ja toetuse saaja kohta esitatud nõuetele ning riigiabi reeglitest tulenevatele nõuetele;

3.2.2 tal ei ole riikliku maksu võlga või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud ja maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas;

3.2.3 ta ei ole saanud ega taotle samal ajal sama tegevuse või sama investeeringuobjekti kohta toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;

3.2.4 ta on varem riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest saanud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral tagasimaksed tasunud ettenähtud summas;

3.2.5 tema suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti;

3.2.6 tähtajaliselt asutatud projektitoetuse taotleja puhul ei ole see tähtaeg lühem kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

3.3. Projektitoetuse taotleja ei või toetatava tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist alustada varem ja tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui kohaliku tegevusgrupi poolt projektitaotluse PRIAle esitamise päevale järgneval päeval.

3.4. Nõuded projektitoetuse taotlejale investeeringutoetuse taotlemise puhul:

3.4.1 ehitise, kuhu inventar või seade või mootorsõiduk paigaldatakse, peab see ehitise või seade või mootorsõiduk olema projektitoetuse taotleja omandis või ehitise kuhu kuhu inventar või seade või mootorsõiduk paigaldatakse on antud projektitoetuse taotlejale õiguslikul alusel (kasutusleping, üürileping, rendileping vm) kasutamiseks vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest;

3.5. Nõuded investeeringu ja tegevuse hinnapakkumuse kohta:

3.5.1 kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, on projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja saanud vähemalt kolmelt asjakohast teenust osutavalt, tööd pakkuvalt või kaupa müüvalt isikult võrreldavad hinnapakkumused mis on vastavuses projektitoetuse saaja poolt väljastatud tehniliste tingimuste loetelule (tehnilisele spetsifikatsioonile);

3.5.2 kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus on vahemikus 1000 kuni 5000 eurot või kui asjaomasel valdkonnas on ainult üks teenuse osutaja, töö pakkuja või kauba müüja, on projektitoetuse projektitaotluse taotleja või projektitoetuse saaja saanud vähemalt ühe hinnapakkumuse koos projektitoetuse saaja väljastatud tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile;

3.5.3 väljavalitud hinnapakkumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase tegevuse eest tasutava hinnaga;

3.5.4 väljavalitud hinnapakkumus peab olema objektiivselt põhjendatud ja juhul, kui taotleja ei ole valinud odavaimat hinnapakkumust, peab selle kohta esitama põhjenduse;

3.5.5 projektitoetuse saaja ja isik, kellelt projektitoetuse taotleja või projektitoetuse saaja tellib teenuse või töö või ostab kaupa, ning nende osanik, aktsionär või tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liige või seltsinglane ei tohi kuuluda üksteise juhatusse ega nõukokku ega omada osalust üksteise äriühingus, välja arvatud juhul, kui tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ei ületa 1000 eurot või kui projektitoetuse saaja on kohalik tegevusgrupp ja tegevuse või investeeringu käibemaksuta maksumus ei ületa 5000 eurot;

3.5.6 projektitoetuse saaja ei tohi jaotada tegevuse hinnapakumust osadeks, kui toetatava tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik teenus, töö või kaup on funktsionaalselt koos toimiv;

3.5.7 hinnapakumuse peab sisaldama taotleja nime, hinnapakkuja nime ja kontaktandmeid, hinnapakumuse väljastamise päeva, hinnapakumuse kehtivusaega ning toetatava tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta maksumust. Ehitustegevuste puhul peab saadud hinnapakumuse sisaldama lisaks ülaltoodud andmetele ehitise kohta järgmisi andmeid: ehitise nimetus; ehitise ehitisregistri kood; selle katastriüksuse katastritunnus, millel ehitise paikneb või millele kavandatakse ehitise ehitada; PRIA ehitustegevuse hinnapakumuse vorm, millel kus on ära toodud ehitise üldkulud ja vastava kululiigi olemasolu korral ehitise ettevalmistuskulud, välisrajatiste kulud, aluse- ja vundamendikulud, kandetarindite kulud, fassaadielementide kulud, katusekulud, ruumitarindite kulud, pinnakatete kulud, sisustuse kulud, inventari kulud, seadmete kulud, tehnosüsteemide kulud, ehitusplatsi korralduskulud ja ehitusplatsi üldkulud;

3.5.8 kui taotleja taotleb toetust kasutatud masina või seadme ostmiseks, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakumuse kasutatud seadme või masina kohta ja ühe hinnapakumuse uue samaväärse seadme või masina kohta, kui uus samaväärne seade või masin ei ole Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõike 6 kohaselt kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse;

3.5.9 kui taotleja taotleb toetust Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõikes 6 nimetatud võrdlushindade kataloogi kantud asjale, siis projektitoetuse saaja ei pea olema saanud vähemalt ühe hinnapakumuse kasutatud seadme või masina kohta ja ühe hinnapakumuse uue samaväärse seadme või masina kohta, kui uus samaväärne seade või masin ei ole Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõike 6 kohaselt kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse;

3.5.10 kui taotleja taotleb toetust Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõikes 6 nimetatud võrdlushindade kataloogi kantud asjale, siis projektitoetuse saaja ei pea olema saanud hinnapakumist;

3.6 Investeeringute projektitoetuse taotleja esitab e-PRIAsse koos avaldusega järgmised dokumendid:

3.6.1 toetatava tegevuse ja kavandatava investeeringu eeldatava maksumuse arvestus kululiikide kaupa vabas vormis;

3.6.2 äriühingu puhul peab olema kättesaadav äriregistris taotluse esitamise aastale eelneva aasta majandustegevuse aruanne, kui aruande tähtaeg pole saabunud, siis võib esitada üle-eelmise aasta aruande;

3.6.5 projekti äriplaan taotleja enda poolt valitud vormis (esitatakse ainult investeeringutoetuse taotlemisel).

Toetuse maksimaalne suurus ja määr:

4.1 projekti maksimaalne toetuse suurus on kuni 25 000 eurot investeeringu projektide puhul;

4.2 projekti minimaalne toetus on 3000 eurot investeeringuprojektide puhul;

4.3 taotleja võib ühes voorus esitada 1 projekti.

4.4 investeeringuprojekti abikõlblikust maksumusest antakse toetust kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest;

4.5 mootorsõiduki ostmiseks antakse taotlejale toetust kuni 30% abikõlblike kulude maksumusest;

4.6 Toetuse minimaalne määr on 15% abikõlblike kulude maksumusest.

Sihtvaldkond, kuhu strateegia meede panustab: 6A, 6B, 1A

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteedid ja määruse artiklid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab: Meetme rakendamine aitab enim kaasa määruse prioriteedi 6 – „Sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine” elluviimisele ja prioriteedi 3 – „Toiduahela korraldamise ja risikijuhtimise edendamise põllumajanduses”, prioriteedi 1 "Teadmussirde ning innovatsiooni parandamine maapiirkondades" elluviimisele. Määruse artiklid 19, 27, 14, 35 ja 44.

Strateegia meede kattub Eesti maaelu arengukava 2014-2020 meetmega: Ei

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: EAFRD sihttasemed R21/T20 - 20; sihttase R22/T21 - 2000; sihttase R4/T6 - 2% ettevõtetest. Väljundindikaatorid: toetatud ettevõtteid 20, toetussumma 229 869 invest ja 25 000 tulemusiire , projektide kogumaksumus 450 000. Tulemusindikaatorid: loodud uusi ettevõtteid 2, uusi töökohti 20, säilitatud töökohti 50, piirkonna eripära projekte toetatud 5, kohaliku toidu projekte 3, juurde-pääsuvõrkude projekti toetatud 3.

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid:

5.1 Projektitaotlusi hinnatakse viie palli süsteemis 0-4.

5.2 Taotluse tehnilist vastavust meetmelehe nõuetele eraldi kriteeriumina ei hinnata. Hindamiskomisjonile esitatakse Partnerluskogu büroo poolt ainult tehnilistele nõuetele täielikult vastavad taotlused.

5.3 Hindamiskomisjon võib otsustada, et ta ei hinda järgmisi puudustega taotlusi:

5.3.1 taotlus, mis on esitatud pärast projektide esitamise tähtaja lõppu;

5.3.2 taotlus, mis on esitatud projektide esitamiseks tähtajaks Partnerluskogu piirkonnas mitte registreeritud taotleja poolt või mille tegevuse või investeeringu asukoht on väljaspool Partnerluskogu piirkonda;

5.3.3 taotlus, milles küsitud toetatav tegevus või küsitavad abikõlbulikud kulud ei vasta meetmelehe nõuetele toetatavate tegevust ja abikõlbulike kulude kohta;

5.3.4 parandamiseks ja täiendamiseks tagasisaadetud taotlus, mis esitatakse uuesti pärast parandamiseks antud tähtaja lõppu (erandkorras võib taotleja põhjendatud juhul taotleda tähtaja pikendamist);

5.3.5 taotlus, mille taotlusvormis ei ole parandamiseks või täiendamiseks antud tähtajaks tehtud kõik Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet Kohaliku tegevusgrupi toetus lk 13 / 20 ette nähtud vastavad parandused või esitatud kõik täiendavalt küsitud dokumendid (puudulikud taotlused);

5.3.6 taotlus, mis on võrreldes esialgse taotlusega parandamise tähtaja lõpuks sisuliselt muudetud, kirjutatud juurde uued tegevused või uued investeeringuobjektid, mida esialgses taotlus ei olnud;

5.3.7 hindamiskriteeriume võib vajadusel juhatuse otsusega detailsemalt lahti kirjutada ja täpsustada projektitoetuste taotluste menetlemise ja hindamise korra juhendis.

5.4 Hindamiskriteeriumid investeeringuprojektide taotluste puhul on järgmised:

5.4.1 projekti põhjendatus meetme vajaduse seisukohalt ja mõju meetme eesmärkide saavutamisele;

5.4.2 projekti innovaatiline (uuenduslik) olemus (piirkonna jaoks uus toode või teenus, uus tehnoloogia, uus turunduskanal või ekspordisuund, uudne tootmise või turustamise organiseerimine);

5.4.3 projekti seos piirkonna eripära ja kohalike ressursside (loodusvarad, maastik, töajõud) jm ärakasutamisea, kuidas ja millisel määral projektis neid kasutatakse;

5.4.4 projekti eduka elluviimise potentsiaal (s.t. taotleja kogemus, tehniline ja finantsiline võimekus) ja projekti edasise jätkamise finants-majanduslik suutlikkus;

5.5 Hindamise punktid (hindepallid) investeringu projektidele antakse pallides 0-st kuni 4-ni järgmise skaala alusel:

0 – projekt ei vasta kriteeriumi nõuetele, (ei põhine meetme vajadusele ega mõjuta meetme eesmärke; ei ole uuenduslik

1 - projekt on nõrgalt või kaudselt seotud kriteeriumiga

2 - projekt vastab osaliselt kriteeriumile

3 - projekt vastab kriteeriumidele

4 - projekt on suurepärase ja vastab täielikult kriteeriumile.